

Resmi Gazete Tarihi: 15.11.2005 Resmi Gazete Sayısı: 25994

Devlet Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığından:

Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, Türk hava sahasında uçuş gerçekleştiren Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıtlı hava araçları ile yabancı sivil hava araçlarını işletenlerin, üçüncü şahıslara verebilecekleri zararlara karşı yaptırımları gereken sigortanın usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, Türk hava sahasını kullanan yerli ve yabancı hava araçlarının üçüncü şahıslara vereceği zararları teminat altına alan malî mesuliyet sigortasını yaptıracak kişileri, teminat altına alınacak riskleri, azami kalkış ağırlığı itibarıyla hava araçlarının sahip olması gereken asgari teminat tutarını ve sigortanın yaptırılmamış ya da yaptırılıp geçersiz hale gelmiş olması durumlarında uygulanacak yaptırımları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 140 ıncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,

Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

Türk hava sahası: Türkiye Cumhuriyeti Devletinin egemenliği altındaki toprakların ve Türk karasularının üzerindeki hava sahasını,

Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,

AKA: Hava aracının işletme el kitabında ve tip sertifikasında kalkmasına yetki verilen yakıt ve her türlü yükü ihtiva eden azami ağırlığı,

Hava aracı işleteni: 2920 sayılı Kanun ile buna bağlı yönetmelik, genelge ve talimatlar çerçevesinde faaliyet gösteren, Bakanlık tarafından onaylı geçerli ruhsat veya sertifikaya sahip gerçek veya tüzel kişiler ile yabancı sivil hava aracı siciline kayıtlı hava araçlarını işleten gerçek veya tüzel kişileri,

Üçüncü şahıs: Hava aracının dışında bulunan şahısları,

Sivil hava araçları üçüncü şahıs malî mesuliyet sigortası: Sivil hava aracının veya sivil hava aracından düşen parçaların, üçüncü şahısların ölümüne, yaralanmasına veya mal veya eşyalarının zarar görmesine sebebiyet vermesi hallerini teminat altına alan sigortayı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sorumluluk, Sigorta ve Yaptırımlar

Sorumluluk

Madde 5 — Bir hava aracının havada veya yerde, hareket halinde veya hareketsiz olması farketmeksizin, bir uçuşun doğrudan amaçlarına yönelik olarak faaliyete geçirilmesi, hava aracının uçuşta olması şeklinde kabul edilir.

Türk hava sahasını kullanan, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde herhangi bir noktaya iniş yapan veya Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde herhangi bir noktadan kalkış yapan Türk Hava Aracı Siciline kayıtlı ve yabancı tescilli tüm hava araçları ile hava aracı işletenlerine bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Ancak, bu Yönetmelik hükümleri;

a) 7/12/1944 tarihli Şikago Uluslar Arası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 3 üncü maddesinin (b) bendinde tanımlanan Devlet uçakları,

b) Ayak gücü ile iniş ve kalkış yapabilen hava araçları (motorlu ve motorsuz yelken kanat ve yamaç paraşütü),

c) Bu Yönetmeliğin savaş ve terör rizikolarına ilişkin sigorta yükümlülükleriyle ilgili olarak; ticari olmayan amaçlarla ve uluslar arası sınırlar ihlâl edilmemek kaydıyla yetkili kişilerce uçuş eğitimi vermek amacıyla ülke içinde gerçekleştirilen uçuşlarda kullanılan, planörler de dahil olmak üzere AKA 500 kilogramın altında olan hava araçları, hakkında uygulanmaz.

Sigorta yaptırma

Madde 6 — Hava aracı işletenleri, 2920 sayılı Kanunun 138 inci maddesi gereğince, faaliyetleri dolayısıyla üçüncü şahıslara verebilecekleri zararlardan kaynaklanan sorumluluklarına karşı; savaş, terör, uçak kaçırma, sabotaj, kanun dışı müsadere ve halk hareketleri risklerini de teminat altına alacak şekilde malî mesuliyet sigortası yaptırmak zorundadır.

Hava aracı işletenleri, gerçekleştirdikleri her bir uçuşta sigortanın sürekliliğini sağlamakla yükümlüdür.

Sigortanın ispatı

Madde 7 — Hava aracı işletenleri, bu Yönetmelikle getirilen sigorta yükümlülüğüne uyulduğunu ispat etmek amacıyla sigorta poliçesinin bir

örneğini ya da sigorta sözleşmesinin varlığını gösteren bir belgeyi Bakanlığa ibraz etmek zorundadır.

Sigorta sektörünün teminat sağlayamadığı olağan dışı durumlarda, Bakanlık bu maddenin birinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin tedbirleri, Müsteşarlığın uygun görüşünü alarak belirler.

Bakanlık, gerekli gördüğü takdirde, hava aracı işleteni ya da ilgili sigorta şirketinden, sigorta poliçesinin geçerliliğine dair ilave belge isteyebilir.

Sigorta asgari teminat tutarları

Madde 8 – Sivil hava araçları üçüncü şahıs malî mesuliyet sigortası teminatı, her bir hava aracı itibarıyla olay başına aşağıda belirtilen tutarlardan az olamaz.

Kategori	AKA	Asgari Teminat Tutarı (Özel Çekme Hakkı – SDR)
1	499 kg'a kadar	750.000
2	500 kg – 999 kg	1.500.000
3	1.000 kg – 2.699 kg	3.000.000
4	2.700 kg – 5.999 kg	7.000.000
5	6.000 kg – 11.999 kg	18.000.000
6	12.000 kg – 24.999 kg	80.000.000
7	25.000 kg – 49.999 kg	150.000.000
8	50.000 kg – 199.999 kg	300.000.000
9	200.000 kg – 499.999 kg	500.000.000
10	500.000 kg ve üstü	700.000.000

* Özel Çekme Hakkı (SDR), Uluslar Arası Para Fonu tarafından kullanılan kaydi para birimini ifade eder. Özel Çekme Hakkının diğer para birimlerine dönüştürülmesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından Resmi Gazetede ilan edilen kurlar esas alınır.

Sivil hava araçları üçüncü şahıs malî mesuliyet sigortası ile, sivil hava aracının veya sivil hava aracından düşen parçaların, üçüncü şahısların ölümüne, yaralanmasına veya mal veya eşyalarının zarar görmesine sebebiyet vermesi halleri teminat altına alınır. Üçüncü şahısların maruz kalacağı kâr kaybı ve kira kaybı zararları ile diğer dolaylı zararlar bu sigorta kapsamı dışında olup, ayrıca ihtiyari olarak sigorta ettirilebilir.

Bu Yönetmelik ile düzenlenen sivil hava araçları üçüncü şahıs malî mesuliyet sigortası kapsamında Türk hava sahasında uğranılan bir hasara ilişkin uyuşmazlık halinde, Türkiye Cumhuriyeti Devleti mahkemeleri yetkilidir.

Asgari sigorta teminatı, yukarıda yer alan tabloda belirtilen teminat tutarlarının;

a) Múnhasıran bu bentte yer alan amaçlarla kullanıldığı süre kapsamında; orman yangınları ile mücadele amaçlı uçuşlarda kullanılan hava araçları, zirai mücadele amaçlı uçuşlarda kullanılan hava araçları ve ticari faaliyette bulunan şirket statüsünde olmayan kurumlar tarafından eğitim amaçlı kullanılan hava araçları için %30,

b) Türkiye içinde bir noktadan Türkiye içinde bir başka noktaya uçuş yapacak Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıtlı hava araçları için %60,

c) Türkiye içindeki bir noktadan Türkiye içinde bir başka noktaya uçacak 2920 sayılı Kanun kapsamında işletme ruhsatına sahip ticarî hava taşıma işletmeleri adına işletilen ya da bunların işlettiği hava araçları için %100,

d) Türkiye içinde bir noktadan Türkiye dışında bir noktaya uçuş yapacak Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıtlı hava araçları için %100,

e) Türkiye'ye uçuş gerçekleştirecek olan ve yabancı sivil hava aracı siciline kayıtlı hava araçları için %100

oranında uygulanır.

Yaptırımlar

Madde 9 — Bakanlık, Türk hava sahasını kullanacak hava aracı işletenin, bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklere riayet etmesini sağlar.

Bu Yönetmelik ile getirilen yükümlülüklerin karşılandığının 7 nci madde esaslarına göre ispat edilememesi durumunda, yabancı hava aracının Türk hava sahasını kullanmasına ve Türk topraklarına inişine, uçuş halinde bulunmayan hava aracının kalkışına izin verilmez.

Bu Yönetmelik kapsamındaki Türk Sivil Hava Aracı siciline kayıtlı hava aracı işletenlerinin sigorta şartlarını sağlayamaması durumunda uçuşuna müsaade edilmez. Söz konusu yükümlülüğün ikinci defa ihlâl edilmesi durumunda, işletme ruhsatı Bakanlık tarafından iptal edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 10 — Bu Yönetmelik 1/1/2006 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11 — Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Ulaştırma Bakanı müştereken yürütür.